

LUMINA.

Ese de d'oue ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patraiu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

Corespundintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopesca. Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiu publicatiuniloru se se anticipa.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Cuventare la cununia

De acea barbatulu va lasa pre tatalu seu si pre mum'a sa, si se va lipi de muierea sa: si voru fi amandoi unu trupu.
Moise. 2—24.

Mire si mireasa crestina! Iubitiloru mei fi in Dlu! Ve salutu cu bucuria religioasa in loculu acestu santu, unde de aceea a-ti venitu, ca tain'a casatoriei la carea voiti a pasi adi voi, se o legamu in numele lui Ddieu, cerendu asupr'a legatuintiei vostre binecuventarea lui cea ddieesca.

Detorinti'a mea pastoralu mi o implinescu, facendu-ve atenti la tain'a acesta ddieesca, care se basaza pe cuvintele urmatore ale santei scripturi: „*Va lasa omulu pre tatalu seu si pre mum'a sa, si se va lipi de muierea sa; si voru fi amendoi nnu trupu.*” Ve facu atenti cumca Isusu Cristosu intarindu tain'a casatoriei, a redusu intielesulu ei la acelea cuvinte din testamentulu vechiu, cu adaugere „*cumca ceea ce Ddieu a legatu omulu se nu desparta*” *Mat. 19—6.*

Cuvintele acestea cuprindu in sine tote acelea, ce voue vi suntu de lipsa a sci, si a face spre dobindirea fericirei vostre casnice.

In omu, dupa ce prin ajutoriulu parintiloru sei si a lui Ddieu a ajunsu starea de sine statatoria, fara voie se stirnesce acea dorintia, ca elu singuru se-si edifice sie-si vetra se-si cladescu si infintieze singuru traiulu casei sale, in fine acea dorintia vechia ca se-si imparta cas'a sa cu o astfelu de femeia, carea consimte cu elu, catra carea-lu trage anim'a, carea lu intielege, carea ii respaltesce amorea cu amore reciproca, si carea impreuna cu elu e gat'a a impartasi tota bucuria si necasulu vietii, asia ca si cum ar fi unu scopu comunu a unui trupu si sufletu intru sternirea fericirei. —

Fiiloru! cercetati voi anitele vostre, ore aflate in voi alipirea acest'a? Ore poti tu marturisi fiule mire naintea mea si a omeniloru, cumca preales'a anitei tale o iubesci, tare, sinceru si curatu? Asisderea si tu fica mireasa poti marturisi naintea lui Ddieu si a nostra, cumca pre tine catra barbatulu teu te trage o iubire nepetata, sincera si desevisita? Sunteti voi ore invinsi despre aceea, ca iubirea acest'a carea bate in peptulu vostru vine din isvorulu curatu alu naturei, si ca cu abuna sema simtiti voi in pepturile vostre unulu catra altulu amore reciproca.

Deca o aveti in adeveru: atunci fiti bine cuventati de mine si de Ddieu! Fiinduca casatori'a vostra numai asia coresponde tainei infintiate de Ddieu. Fericirea animelor vostre impreunate va fi aceea cetate tare, carea de o potriua frange precumu noroculu celu imbetatoriu de sufletu, asia si lupt'a seductoria spre pecatu a nefericirei. — E de lipsa ca se fiti in curatu cu voi insive despre aceea, ca cumu ati devenitu voi unulu alu altuia. Scire-ati voi ami respunde la intrebarea acest'a? Dupa dis'a omenesca a-ti dice si voi, ca acest'a a venitu de sine singura, fara

se o fi cautatu. A venitu de sine singura? Eu asia sciu ca in lumea morala a lui Ddieu nu se intempla nemicu de sine, ci trebuie se-si aiba caus'a. Se cercamu dar carea e caus'a principala la intrebarea acest'a. Caus'a principala care o ati pote primi eu numai un'a sciu, si aceea e Ddieulu dragostei, caruia bine a placutu a rendui: ca barbatulu lasandusi pre tatalu seu si pre mum'a sa se si gasesca o anima consimitoria pre carea se o alega si-esi dintre mii, si dintre mii pre aceea un'a se o marturisescu de a sa, *dintre mii tu, numai tu singura esti a mea, si dintre mii eu, eu singuru sum alu teu.* Sta asia ore lucrulu si cu voi?

Mire si mireasa! rugandu-ve ve rogu, priviti-ve tain'a acest'a a vostra asia, priviti-o ca oper'a lui Ddieu. — Numai asia ve-ti pote sta constanti in contr'a luptei, indreptate in contr'a fericirei vostre. Petruca de veti ave dile fericite, care din anima vi le poftimu se le aveti — candu darurile ddieesci se voru immulti asupr'a vostra: credeti-mi mie, cumca numai atunci veti fi in stare a incungiura pumnalele norocului, numai atunci veti fi intru adeveru fericiti, numai atunci veti gusta bucuria adeverata, decu veti fi multi amitori tatalui cerescu, carele bine a voitu a ve da pre voi unulu altuia. — Er de veti ave dile nefericite, ce de siguru veti ave fiindca sunteti omeni — candu relele se voru aredicu asupr'a capulu vostru credeti-mi mie, acelu cugetu ve va manga, cumca aceste suntu trimise voue dela acelu Ddieu carele este infintiatoriulu casatoriei vostre, ca se ve probeze, ore primiti voi din manile lui si ameratiunea cu sufletu smeritu si pacnicu? cugetarea acest'a amaratiunea vostra o mai molcomesce, sufletulu vi-lu intaresce, ca se ve poteti purta mai cu mare usiorintia crucea casei vostre, facendu-ve pre voi ca se aveti mai mare incredere unulu catra altulu. Ve invetia se aveti credintia firma in Ddieu spre unu viitoriu mai favorabilu. —

Unitatea acest'a locutoria in doue trupuri si suflete numai asia se pote realisa, decu nu veti fi de aceea credintia, de aceea convingere cumca casatori'a vostra s'a legatu in ceriuri, caci scopulu acest'a va fi perditu. — La aceea, ca doue suflete se se prefaca in unulu, trebuie fia-care se marturisesca acea credintia, cumca pre ei ii-a datu Ddieu unulu altuia. — Atunci si numai asia se va stirni intre voi acea amicetia inalta, carea privesce de alu seu jumetate din totu binele si necasulu casnicu, trunduse alu purta seu alu usiora, fiindu bunulu unui'a a amendoror'a. — Inca si asia mai remanu inpedecari unitatii sufletului; diferinti'a semtiului, temperamentului, crescerii, slabitiunile nemului omenescu; precumu si diferinti'a dorintieloru.

Dar credinti'a aceea, cumca voi sunteti unulu a altui'a dupa renduiel'a lui Ddieu, ve invetia pre voi nu numai a invinge pedecile acelea, ci ve invetia inca si la o intieptiune mai inalta, carea contopesce diferintiele semtiuriloru, a sufletului si a slabitiuniloru spre fericirea vostra.

Si acum mi-asiiu poté finí cuventarea mea, déca nu ar mai stá ceva in tectulu nostru, ce a retace nu-mi este iertatu. Dice tectulu S. scripturi „*va lasá parbatulu pre tatalu seu si pre mum'a sa*“ candu se casatoresce. E lucru cunoscutu, cumcá acést'a se intempla si *cu mirés'a*, carea inca trebuie sè se desparta de cas'a parintésca *urmandu* pre barbatulu seu. Ddiu a ronduitu ca asia sè se intimple acést'a. — Inse indepartandu-ve voi dela cas'a parintésca, óre duceti voi in sínurile vóstre multiamirea pia pentru facerile de bine a parintiloru vostri, pentru ostenelele loru, care le ati esperiatu cà le au facutu ei pentru voi, pastrandule voi in animele vóstre ca o memoria sacra, tóte bunetatile ce le ati dobinditu in jurulu parentiloru vostri? Multiamita lui Ddiu, cà din ochii vostri cetescu respunsulu afirmativu.

Ore nu veti mai dorí voi candu si candu jurulu parentiloru vostri? Da, asia e 'lu veti dorí si inca de multe ori, decumva nu sunteti nemultiamitori. O feritive a fi nemultiamitori, pentrucá fiii nemultiamitori suntu fara de norocu. — Me bucuru cà cetescu din fetiele vóstre esprimerea aceea, cà nu voiti a fi nemultiamitori facia de parintii vostri. —

Acum déca acesti parinti ai vostri la betranetie aru avé lipsa de radiemu, putere, mângaiere: óre retragev'ati voi a-li imprastiá cugetele loru cele grele prin fidelitatea si dragostea vóstra fiésca, usiorandu greomentulu prin aredicarea lui dupa umerii loru cei ghirboviti de relele vietii intru crescerea vóstra. Multiamita Dlui, cà si acum cetescu din ochii vostri respunsulu favoritoriu.

Dar eu totusi amu o rugare modesta catra voi: carea e, ca voi sè multiamiti din anim'a vóstra acestea parentiloru vostri. Esprimative multiamirea vóstra macaru acum in locul acestu santu, naintea lui Ddiu, séu déca vi mai place; atunci candu ve veti luá remasu bunu de la ei. —

Acést'a va picá bine parentiloru vostri, carii s'au jertvitu pentru voi. Cereti-ve dupa aceea binecuventarea parentiloru vostri, fiindca aceea ve va infintia vóue casa. Fiule mire, cere tu binecuventarea parentiloru tei spre fic'a loru cea noua spre muierea ta, asemenea si tu fica mirésa, cere binecuventarea parintiloru tei asupr'a fiului loru celui nou, spre barbatulu teu. —

Si asia retragenduve in cas'a vóstra cu binecuventarea parentiloru vostri, ve mai lipsesce inca numai un'a: ca sè fia cu voi impreuna locuitória binecuventarea lui Ddiu. —

Binecuventarea lui Ddiu inse numai asia ve va fi vóue impreuna locuitória, déca spre aceea ve veti face demni, prin implinirea credintiósa a detorintielóru vóstre, prin esercierea dragostei catra Ddiu si deaprópele. Si acum tu Dne! cel'a ce ai calatoritu cu robulu teu Iacobu indrépta calatori'a juniloru acestor'a spre calea carea duce catra tine. Aminu.

tradusa de
Ioanu Istinu,
preotu.

Scól'a pedagogica din Aradu. *13.*

Multu si de multu se vorbesce despre reorganizarea „*preparandiei*“ din Aradu, dar, pe semne, la noi tocmai de acele lucruri se face mai pucina tréba, de care e mai multa vórba. — Si pana astadi suntemu totu unde am fostu. Propunerea cátorv'a studii mai nóue dupa sistemulu vechiu nu o putem numí schimbare, nu celu pucinu in sensulu, in care voimu noi sè pricepem schimbarea.

Si, nici nu este usioru lucru reorganizarea dorita.

Inainte de tóte vomu dá de greutati considerabile in aflarea puteriloru pedagogice. N'avemu ómeni cualificati, nu celu pucinu atáti'a, încátu sè potemu alege intre densii.

Sentiendu acésta lipsa, sínódele nóstre eparhiale, de câte-va ori au hotaritu, cà voru trimité pe speselu eparhiei cáli-va teneri in streinatate, spre a se cualificá pentru carier'a pedagogica. In specialu sinodulu din anulu curentu a preliminaru 3 stipendie câte de 500 fior. spre acestu scopu.

Ei, bine! — Dar' anulu scolasticu s'a inceputu, si noi nu vedemu publicarea concursului pentru aceste stipendii si cu atátu mai pucinu pre acei trei teneri pornindu in streinatate. Nesmintitu trebuie sè cercamu motivele, prin care venerabilulu Consistoriu a potutu sè fia indemnatu a nu essecutá hotarirea sinodului. — Este o missiune, pentru care putemu sè invinovatimu indoitu: pentru-cá nu s'a essecutatu o hotárire si pentru-cá avemu lipsa de profesori.

Ofériere de stipendii conditionate nu este singura si nu mai alesu cea mai sigura cale pentru crearea de profesori cualificati. Multi dintre stipendisti si perdu vremea prin cafenele, altii moru, si eara-si altii ne parasescu: astfelu bucovinenii au potutu observá, cà din 10 stipendisti i-au remasu doi ori trei profesori. Amu poté dar pricepe omisiunea venerabilului consistoriu, déca nu ar fi si alte cà, pe care amu poté sè purcedemu. Suntemu seraci, încátu mai seraci nu potemu sè fimu. N'avemu bani de rescatu.

Cu tóte aceste avemu lipsa de o scóla pedagogica, organisata potrivit atátu cu starile nóstre, cátu si cu pretensiile, ce ni se facu, — si avemu lipsa de profesori pentru o astfelu de organisare. Tocmai pentru-cá suntemu seraci, ni trebuescu ómeni, cari sè ne invetie, cum trebuie sè lucramu, pentru-ca sè ne inbogatimu. Banii bagati in scóla, — bagati cu intieleptiune! — sunt samentie aruncate in pamentulu roditoriu. Cu cátu mai multu damu la advocati, la judi si la temnitiari.

Sè nu fimu dar' scumpi, cà numai noi perdemu!

Déca nu voimu sè riscamu, este si o alta cale mai sigura. Ea ni promite mai pucine, dar' mai sigure rezultate. Crearea de profesori, prin aplicarea teneriloru, ce au aplecare si studii indestulitorie ca suplenti ori profesori estra-ordinari.

Sè nu ne indoimu, cà vomu aflá teneri, cari se voru aplicá. — Si astfelu nu vomu dá banii in zedaru ori nu vomu riscá celu pucinu: noi chiar avem lipsa de suplenti.

In organisarea provisoria a invetiamentulu confesionalu este statoritu unu felu de esamenu de cualificatiune, ce fiitorii profesori de „*preparandia*“ ar avé sè faca inaintea unei comisiuni consistoriale. Sè publicamu concursu, si vomu vedé, déca se voru aflá ori ba teneri, carii sè fia aplecati a se supune acestui esamenu. — Facendú apoi care-va esamenulu, sè-i damu ocaziune, ca sè-si completeze studiile, puindulu ca profesorulu suplentu la scól'a pedagogica, — cu o léfa, care n'ar' avé sè fia cu multu mai mare decâtu stipendiulu oferitu.

Suplentii instituiti astfelu numai atunci ar' poté apoi sè devina profesori ordinari si sè faca pretensia la unu salariu mai mare, déca, in urm'a pracesei si a studieloru, ce vor' fi facutu, vor poté sè faca esamenulu de profesura ori, ce va si mai bine, — sè ni presentéze unu compendiu acceptabilu d'intr'unu ramu specialu alu sciintieloru, si anume d'in ace'l'a, alu carui profesorulu ordinariu dorescu sè fia.

Ni se va imparé póte acésta procedura mai pucinu folositoria, decâtu cea dintaiu.

Nici candu sè nu perdemu inse din vedere, cumcá tenerii, ce mergu la universitate si cu atátu mai multu tenerii, pre carii i-am institui ca suplenti, au destule studii, pentru-ca sè se póta formá fara profesori. Chiaru si la

universitate tenerii invétia mai multu prin studiu privatu decâtu dela profesori. Sè calculamu apoi cu pracs'a, ce o face unu suplentu si nu ne vomu indoî despre acea, cumcà suplentii potu sè devina profesori buni, cu tôte cà nu voru avè acea mesura a sciintieloru, ce unu teneru sirgitoriu pôte sè castige in mediulu universitariu. — Vorb'a este numai, cà lipsindu-ne banii; pentru ca sè potemu riscá stipendii, trebue sè alegemu o alta cale mai sigura.

Nu sciu, dèca, ven. consistoriu si anume senatulu scolaru a facutu ce-va intr'asta privintia. Trebuinti'a este semtita, atâta de semtita, încâtu nu ne sfiimu a o spune pe scurtu, cà omisiunea ar fi condemnabila.

Lips'a de invetiatori in deobsce, lips'a de invetiatori buni, o alta scòla pedagogica neconfesionala, neromana, in fatia cu noi: ei, bine! — pana candu sè stamu inca la „dolge far niente?!“ —

Ioan Slaviciu.

Curticiu 6. Noemvre — n 1873.

Domnulu Eutimiu Bugariu invetiatoriu in Sioimosiu, in polemia sa publicata in Nr. 81 a fòei „Albin'a“ referitòre la caus'a alegerei de invetiatoriu din comun'a Micalac'a — se atinge si de persón'a subscrisa, despre care dice: „cà abia e de unu anu invetiatoriu in Curticiu, deunde apoi si voesce a se mutá.“ La aceste (dise de Dlu Bugariu din Sioimosiu) — cu permisiunea Onorabilei Redactiuni — pentru chiarificarea lucrului — am a observá cà eu nu pentru aceea am recuratu pentru statiunea invetiatorésca din Micalac'a — pentru cà dóra acésta mi-ar fi fostu mai cu plăcere decâtu cea din Curticiu — spre ce servesce de documentu eclatantu aceea, cà nici odata n'am mersu in Micalac'a, ma inca nici la alegere nu m'am aretatu in persóna intre competenti — ci din contra am recuratu numai din acelu punctu de vedere ca comitetulu parochialu din Micalac'a se védia cà conditiuniloru concursuale — de acelasi comitetu aduse, se afla in abundantia, cari potu coresponde; éra de alta parte, am aretatu iubire catra acelu comitetu parochialu, carele cu astfelu de pasi voesce a promová interesele invetiamentului. —

Éta vedi Dle Bugariu cum sta tréb'a

Flórianu Clór'a
Invetiatoriu rom.

Pré Stimatè Domnule Redactoru!

Ne fiindu samenti'a buna, neci rodu imbucuratoriu nu se pôte asceptá. Comunele bisericesci impreunate Cs. si E. Simandu fusera in decursulu aloru mai multi ani pedepsite cu invetiatoriulu Nicolae Popescu, pre carele 'lu tienura ca pe o sarcina grea, fara a se vedé ceva sporiu, la plansorile credintiosiloru, veneratulu Consistoriu diecesanu dupa ce aflá a fi dropte plansorile locuitoriloru, si se convinsa din deplinu despre smintele si nevredniciile invetiatoriului 'lu amová dela postulu seu din Simandu pentru totudeun'a, nu voi inse Ven. Consistoriu a-lu urgisi pe viétia, ci-i puse unele conditiuni adeca *canonu*, carele dèca 'lu va plini, va poté se recurga aiurea dupa postu invetiatorescu, canonulu fuse: *indreptarea din betia*. Nicolau Popescu inse in locu sè-si plinésca canonulu, mai tare 'lu ingrósie, deórece in locu d'a se indreptá din betia, dupa publicarea sentintiei Ven. Consistoriu, mérsa la locuitoriulu din E. Simandu Petru Andelu (veres) si cerendu beutura, atat'a a beutu, pana (etc. etc. Red.) unde apoi 'lu aflara antistii comunei E. Simandu, Demetriu Andelu jude si Andreiu Hell juratu, beatu ca intr'o stare de compatimitu. — In 6 Sept. st. v. a. c. murí in Simandu Iosifu Hams'a siogorulu lui Ioane Moldovanu directore localu alu scòlei rom. gr. or. conf. din Simandu, sér'a mérsa la priveghiu si Nicolau Popescu in stare beatu, incepù a face scandale si a atacá pre Ioane Moldovanu cu vórbe necuvenite.

In 25. Septembre. st. v. in birtu la Iacobu Messer in Cs. Simandu fiindu éra si beatu s'a redicatu cu bot'a asupr'a lui Ioanu Misc'a locuitoriu din E. Simandu, si i trase câteva in capu si peste spate in presinti'a mai multoru ómeni adunati la birtu, batutulu Ioanu Misc'a l'a acusat la antistia comunala din Cs. Simandu, si fiindcà asia felu de cause nu cadu in competinti'a antistiei, fuse indrumatu sè mérga la Chisineu la judecatori'a cercuala, audiendu acést'a Nicolau Popescu, si fiindu-i téma

de urmari grele, imbiá pre celu batutu cu pace, si-i dede 6 fi. v. a. si dóue mesuro de grau, omulu batutu fiindu cam surmanu primí banii si graulu, si facù pace. — Multe si ne numerate de aceste scandale face Nicolau Popescu, care cu atâtu mai virtosu se aducu la cunosciintia publica, ca sè binevoésca Veneratulu Consistoriu diecesanu a publicá concursu pentru vacant'a statiune invetiatorésca din Simandu, deórece nu e cu cale ca o statiune invetiatorésca sè fia unu anu vacanta pentru apelat'a lui Nicolau Popescu insinuata contr'a sentintiei Veneratului Consistoriu diecesanu, pentru cà apelat'a lui nu are potere d'a oprí esecutare a unei sentintie — fiindu primita numai extra dominium. —
Simandu, 29. Septevbre st. v. 1873.

M.

IMPROVISATIA

Amicului meu Vasile Cosmiadi.

Sè nu te uiti la lume, lasa, pism'a sè vorbésca. . .
La risulu ei sarcasticu fa geniulu sè-ti crésca; . . .
Poetù 'n a sa viétia de om e ne'ntielesu.
Si numai dupa mórte-i renumele cununa
Mormentulu lui Virgiliu chiaru adi lauri aduna
Pe candu in a sa viétia invidie a culesu;

Acést'a este sórtea aceloru care canta, . . .
In van pe candu traesce pe Lyr'a ei s'a venta,
Invidi'a 'i sdrobescé, . . . si stinge al loru cantu!
Ei perdu a loru ilusii, . . . dureriloru sunt prada,
In ghiar'a desperarei ii facemu ca se cada
Si le 'naltiamu altare candu dinsii nu mai sunt;

Deci lasa asta lume cantarea-'ti sè hulésca; . . .
La risulu ei sarcasticu fá geniulu sè-ti crésca!
Poetù 'n a sa viétia de omu e ne 'ntielesu;
Si numai dupa mórte renumele-i cúnuna,
Mormentulu lui Virgiliu chiaru adi lauri aduna
Pe candu in a sa viétia invidie a culesu;

A. A. MACEDONSKI

Bucuresci. 29. August 1873.

VARIETATI.

(§§) Sè nu ridi de ceea ce patiesce altulu càci-ti vine la capu si tie. — Mihalache B. s'a insuratu. Acésta e unu felu de nenorocire fórtè multu respandita. Celu pucinu Mihalache se consola cà are o nevésta credintiósá.

Intr'o deminétia, Mihalache alu nostru isi luá cafeaua dupa obicei si isi preamblá privirile pe colónele unui diariu, asteptandu se vie or'a de a se imbracá pentru a se duce la cancelaria, pentru-cà, amu uitatu se spunemu, Mihalache este functionariu financiariu. Cetindu, culcatu pe spate si in liniste, dà cu ochii de o *diversa* semnata de anonimulu X, in care se spunea cà singurulu seu inamicu, G., functionariu in aceiasi sectia ministeriala cu elu, isi prinsese nevésta la *Feresteu* cu doui oficiari si unu telegrafistu si cu unu tarafu apilpissitu de lautari.

Mihalache, incantatu, sare din patu iute si incepe se salte prin casa de bucuria.

— Ce ai frate, ilu intréba nevésta?

— Lase-me draga, dise elu ridenti. . . bine i-a jucat'o gugumanului . . . ; dèca e imbroboditu, cine strica?

Si dicendu acestea incepù éra si se sara prin casa, dandu cu mainele si cu piciórele ca unu nebu nu de fericire; din intemplantu, acatiendu-se cu piciorulu de ciucurile de la perdele si tragendu din nebagare de séma smaci galeri'a de susu a perdelei si o plóia de hartiutie i pica in capu.

Bietulu Mihalache se apléca, stringe cate-va, càci erau multe, si, *vai si amaru!* ce 'i vediura ochii?

Hartiuitele erau tóte nisce bilete dulci profumate, adresate cucónei dumnelui.

Judecati situatiunea!

E fórtè dramatica si plina de moralitate.

Post'a Redactiunei.

Dlul Sv. P. in Checl'a rom. Cărtile nici redactiunea Luminei nu le a capetatu dela autoru, in urmare sum'a tramise Tî se va restitui ocaionalminte.

Comunei Tergoviste: Mai regulatu nu se pôte; cautati neregularitatea la oficiile postali, căci noi avemu dovedi, d. e. 1, unu Nr. adresatu comunei bisericesci gr. or. per B. Lippa la Petirs, a peregrinatu dela Lipova la Kápolnás, apoi peste Muresiu la Petris si érași indereptu la Kápolnás, unde s'a indorsatu: **Retour,** nem tudatik hol van. NB. Adres'a a fostu tiparita si fara eróre. 2, Comun'a bis. gr. or. in Békés, e prenumerata si i umbla dela inceputu Lumin'a regulatu; nu de multu inse de odata unu Nr. sosese érași la Aradu cu indorsata din Békés: **Hát kinek szóll?**

Dlul G. P. in Ternova: Asemene acuse grele asterneti-le Consistoriului, ca forului disciplinariu facia de preoti si invetiatori; pôte face inse forte multu inspectorulu cercualu de scóte, inca si directorulu localu numai voia sè aiba; éra de nu: cereti remediú dela Consistoriu, si-déca aveti dreptu—vi se va dá de siguru.

Dlul prot. S. B. in O: Concursulu, nici déca se repetiesce nu e scutilu de taca: sunteti rugati acés'l'e a o administrá supletorie.

Dlul N. H. in Halmagiu. Pana la 120. de cuvinte é fl. precum acés'a se pôte vedé in fruntea fóiéi; deci Ve rogamu pentru administrare câtu mai repede.

Dlul parochu J. V. in Zeldislu. Pe semestrulu alu II. a trebuitu sè es sisteze din cauza cã nu vati dechiaratu celu pucinu, cã voiti sè o tieneti fói'a si mai departe, v'amu indusu inse acumu, si vi se va tramite regulatu a conto.

CONCURSU

3

pentru statiunea nvetiatorésica gr. or. romana nou infiintenda din Csernovics-Simandu, cu terminu de alegere pe 8. Noemvre st. v. 1873.

emoluminte: in bani gat'a 100 fl. v. a. 10 cubule de grau solvinde in bani dupa pretiulu de piatiu. $\frac{1}{2}$. sesiune de pamentu aratoriu, 8. stângini de lemne din cari va sè se incaldiesca si scól'a, folosirea unui intravilanu, cortelu si gradina de legumi, pentru curatirea scólei 12 fl. v. a. si diurne la inmormentari 40 cr.

Recurintele se aiba 4. classe normale, testimoniu de cualificatiune cu sporiu bunu, testimoniu despre absolvirea cursuriloru pedagogice, carte de botezu, si atestatu despre portarea morala; sè scia limb'a magiara in comparatiune cu cea romana si sè aiba cunoscentie in limb'a germana, pana la terminulu de alegere adeca pan' in 8. Noembre st. v. 1873. in dumineci si serbatori sè se presinte la st'a biserica din Simandu pentru d'asi aretá desteritatea in cantari si tipicu, — recursele intitulate comitetului parochialu gr. ort. din Simandu voru fi d'ase trimite inspectorelui cercualu de scóte in Comlosiu („Ó szt.-Anna“) post'a ultima Új szt.-Anna comit. Aradu. —

Simandu 14. Octomvre st. v. 1873.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine ca Inspectoru scolaru Constantinu Popovicu Inspectoru scolaru.

Concursu.

2

Poftindu-se capelanu langa parochulu Mihaiu Ardeleanu din Chitighazu (cottulu Békés) pptulu Chis-Ineului: cu acés'a se escrie concursu pana la 4. Nov. v. a. c. in care di va fi si alegerea.

Dotatiunea: a.) $\frac{1}{3}$. din o sesiune de pamentu; b.) $\frac{1}{3}$. din birulu de la 218 case; c.) $\frac{1}{3}$. din stóle.

Doritorii de a concurge la acés'a capelania, sunt avisati recursurile loru prevediute cu testimoniu despre absolvarea aloru 8. cl. gimnasiale cu maturitate; testimoniu de cualificatiune, adresate com. parochiale, a le transpune Rvss. d. ppteru concerninte Petru Chirilescu in Chitighazu.

Chitighazu, 21. oct. 1873.

Comitetulu parochialu. — in contielegere cu mine Petru Chirilescu protopresbit. Chisineului.

CONCURSU

2

pe vacant'a parochia din S. Nicolaulu romanescu (O. S. Miklós.) Cottulu Bihoru Protopopiatulu Oradii-mari.

Emolumintele suntu:

1. Un'a sesia si $\frac{1}{4}$. de pamentu parochialu.

2. biru câte un'a vica de grâu dela 360. de case,
3. stólele indatinate.
4. Cortelu liberu.

Doritorii de a fi alesi au a produce testimoniu de cualificatiune pentru parochia de Clas'a I. pana in 4. Noem. a. c. candu va fi si alegerea, trimitiendu recursulu de a dreptulu la protopopulu tractualu in Oradea-mare intitulatu comitetului parochialu.

Datu in S. Nicolaulu romanescu in 30. Septem. 1873.

In contielegere cu protopopulu tractualu: **Comitetulu parochialu**

CONCURSU.

2

Pentru vacant'a parochia T. Carandu, comitatulu Bihoru, cu care suntu legate urmatórele emoluminte: pamentu parochialu 12 holde, birulu dela 90. case, câte un'a mesura de cucuruзу, si stólele indatinate; ér cortelulu e ase esarendá pe spesele comunale.

Doritorii de a ocupá acés'a parochia sunt avisati asi tramite recursele instruite in sensulu St. Organicu, sub adres'a comitetului parochialu — subscrisului adm. protop. in Beeliu pana in $\frac{3}{20}$ Noembre a. c. pe care di e decisa si alegerea.

Beeliu $\frac{17}{29}$. Octobre 1873.

Comitetulu barochialu in contielegere cu mine Ioanu Capitanu admprot.

CONCURSU.

2

Pentru deplinirea vacantei parochii din Micherechiu Emolumintele suntu:

- a.) Un'a sesia de pamentu.
- b.) biru dela 260. de casi, câte un'a vica de grâu.
- c.) stólele indatinate — cortelu a se esarendá.

Recurrentii au a produce testimoniu de cualificatiune pentru parochia de clas'a in I. substernandu recursulu pana in 8. Noem. a. c. la protopopulu tractualu candu va fi si alegerea

Datu in Micherechiu in 23. Septem. 1873.

In contielegere cu protopopulu tractualu: **Comitetulu parochialu.**

CONCURSU.

2

Pentru deplinirea parochiei devenita vacanta din Vecherdu: Emolumintele suntu;

1. pamentu aratoriu $\frac{1}{2}$ de sesia.
2. biru 12. chibele de grâu; 8 chibele de ordiu.
3. stólele indatinate;
4. Cortelu liberu in stare buna.

Doritorii au recursulu alu substerne bine instruitu cu documintele necesari, prescise in Statutulu Organicu la protopopulu tractualu adresate comitetului parochialu pana in 28. Octom. a. c. candu va fi si alegerea.

Datu in Vecherdu in 4. Octom. 1873.

In contielegere cu protopopulu tractualu **Comitetulu parochialu**

CONCURSU

2

pentru suplinirea vacantei parochie din I. Vásárhely, Emolumintele suntu:

1. pamentu aratoriu $\frac{3}{4}$. din sessia.
2. biru câte un'a vica de grâu dela 72 de case. —
3. stólele indatinate si cortelu liberu.

Recurrentii carii voiescu a fi alesi au sè trimata recursurile loru, bine instruite cu documintele preporuncite in Statutulu Organicu, adresate comitetului parochialu — deadreptulu la protopopulu tractualu Simeonu Bica in Oradea-mare pana in 28 Octom. candu va fi si alegerea.

Datu in I. Vásárhely in 30. Septem.

Comitetul parochialu

In contielegere cu protopopulu tractualu **Simeonu Bica** Protopopulu Oradii-mari